

รายงานการประชุม
คณะกรรมการควบคุมมลพิษ
ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔
วันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔
ณ ห้องประชุม ๒๐๒ ชั้น ๒ กรมควบคุมมลพิษ

ผู้มาประชุม

๑. นางสาว มุตตามระ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	ประธานกรรมการ
๒. นายสมชาย ตู๊แก้ว
ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
แทนอธิบดีกรมอนามัย	กรรมการ
๓. นางศรีจันทร์ อุทัยภาส
ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีน้ำและสิ่งแวดล้อมโรงงาน
แทนอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรรมการ
๔. นางสาวรณมา จุ่งรุ่งเรือง
ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
แทนปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๕. นางณัญญา ลือตระกูล
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
แทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๖. นายชัยยา เจริญธรรม
วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	กรรมการ
๗. นายไพชยนต์ เจริญไชยศรี
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
แทนอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	กรรมการ
๘. นายธานี สืบฤกษ์
วิศวกรเครื่องกลชำนาญการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมการขนส่งทางบก	กรรมการ
๙. พตท. สรพงษ์ นาคะโยคี
สารวัตรงานตรวจพิสูจน์มลภาวะ
แทนผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ

๑๐. นายอิศรพันธ์ กาญจนเรชา กรรมการ
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
แทนเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑. นางสาวหทัยรัตน์ การิรัตน์ กรรมการ
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๑๒. นายจารุพงศ์ บุญหลง กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. นายเอียรชัย ณ นคร กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา กรรมการและเลขานุการ
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

ผู้ไม่มาประชุม (เนื่องจากติดราชการ)

๑. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานกรรมการ
๒. อธิบดีกรมการปกครอง กรรมการ
๓. อธิบดีกรมเจ้าท่า กรรมการ
๔. นายวงศ์พันธ์ ลิ้มปเสนีย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. นางนันทวรรณ วิจิตรวาทการ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายไชยันต์ ชิตานนท์ กรมทรัพยากรน้ำ
๒. นายวิชา วงศ์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร
๓. นางสาววรรณุช สวycastleข้าว กรุงเทพมหานคร
๔. นางนทีทิพย์ จิงสมประสงค์ กรุงเทพมหานคร
๕. นายจารุพงศ์ เพ็งเกลี้ยง กรุงเทพมหานคร
๖. นางสาวอารยา ประดับวงศ์ กรมอนามัย
๗. นางปราวีณา ไสสะอาด สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. นายวรศาสน์ อภัยพงษ์ กรมควบคุมมลพิษ
๙. นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์ กรมควบคุมมลพิษ
๑๐. นายอนุพันธ์ อัฐรัตน์ กรมควบคุมมลพิษ
๑๑. นายรังสรรค์ ปิ่นทอง กรมควบคุมมลพิษ
๑๒. นางกัญชลิ นาวิกภูมิ กรมควบคุมมลพิษ
๑๓. นายอนุคุณ สุชาพันธ์ กรมควบคุมมลพิษ
- ๑๔.- ๒๕. เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ จำนวน ๑๒ คน

เปิดประชุม เวลา ๙.๔๕ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งต่อที่ประชุม

เนื่องจากนายโชติ トラชู ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ดิตรราชการไม่สามารถเข้าประชุมได้ จึงมอบหมายให้นางสมร มุตตามระ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุมแทน

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยมีข้อแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๗ นายสมชาย ตู่แก้ว ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ผู้แทนกรมอนามัย ขอแก้ไขรายงานการประชุม หัวข้อที่ ๒ บรรทัดที่ ๓ จากและรับข้อเสนอการเร่งรัดการออกกฎหมายการสาธารณสุขดังกล่าว โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๕ เป็นโดยคาดว่าจะการจัดทำ (ร่าง) กฎกระทรวงการสาธารณสุขว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมกำจัดมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๕

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ การดำเนินงานโครงการสำรวจการกระจายตัวและแหล่งที่มาการปนเปื้อนของสารแคดเมียม ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา อำเภอมะสอย จังหวัดตาก

ฝ่ายเลขานุการขอเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การจัดการตะกอนหางแร่จากหลุมฝังกลบตะกอนหางแรมห้วยคลิตี้ และการสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพฝายเพื่อดักตะกอนท้องน้ำในห้วยคลิตี้

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในสิ่งแวดล้อมห้วยคลิตี้ โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ (๑) การสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพฝายเพื่อดักตะกอนท้องน้ำในห้วยคลิตี้ และ (๒) การจัดการตะกอนหางแร่จากหลุมฝังกลบตะกอนหางแรมห้วยคลิตี้ โดยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. การสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพฝายเพื่อดักตะกอนท้องน้ำในห้วยคลิตี้ เนื่องจากฝายดักตะกอนที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพในการดักตะกอน โดยพิจารณาจากผลการตรวจวัดปริมาณตะกอนท้องน้ำบริเวณหน้าฝายหินทิ้ง เมื่อปี ๒๕๕๒ พบว่า ฝายหินทิ้งทั้งสองแห่งสามารถดักตะกอนท้องน้ำได้

เฉพาะในช่วงฤดูแล้ง แต่เมื่อเข้าสู่ฤดูฝน กระแสน้ำที่ไหลแรงได้พัดพาตะกอนที่สะสมตัวบริเวณหน้าฝายออกไป ทำให้ตะกอนท้องน้ำที่ปนเปื้อนสารตะกั่วเคลื่อนตัวลงสู่ห้วยคลิตี้ตอนล่าง นอกจากนี้ ปัจจุบันฝายทั้ง ๒ แห่ง ยุบตัว ทำให้ระดับน้ำเหนือและท้ายฝายไม่ต่างกันมากนัก และไม่สามารถนำตะกอนที่ตกไว้ขึ้นมาบำบัดได้

๒. คณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ เห็นควรให้กรมควบคุมมลพิษชะลอการดำเนินงาน "โครงการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว" ไว้ก่อน จนกว่าจะมีความชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานขจัดมลพิษในห้วยคลิตี้ โดยคำพิพากษาของศาลจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ระบุให้จำเลยทั้ง ๗ ร่วมกันขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไป หากจำเลยทั้ง ๗ ไม่ดำเนินการให้โจทก์ทั้ง ๑๕๐ มีอำนาจกระทำการแทน โดยจำเลยทั้ง ๗ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษพิจารณาแล้วเห็นว่า หากรอให้กระบวนการพิจารณาคดีสิ้นสุด อาจยืดเยื้อออกไปอีกหลายปี และความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ก็จะไม่ทุเลาเบาบาง ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้และป้องกันไม่ให้ตะกอนท้องน้ำที่ปนเปื้อนสารตะกั่วเคลื่อนตัวลงสู่ห้วยคลิตี้ตอนล่าง จึงควรพัฒนาและปรับปรุงฝายหินทั้งทั้งสองตัวให้มีประสิทธิภาพในการดักตะกอนท้องน้ำและขุดลอกตะกอนท้องน้ำออกเป็นระยะๆ เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งจะไม่ขัดต่อคำพิพากษาของศาลจังหวัดกาญจนบุรี เพราะเป็นการป้องกันปัญหาการแพร่กระจายของมลพิษไม่ใช่การขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นให้หมดไปตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดกาญจนบุรี

๓. นายไชยนต์ ชิตานนท์ วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ ได้รายงานผลการสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพฝายดักตะกอนที่มีสารตะกั่วเจือปนในห้วยคลิตี้ว่า ได้สำรวจพื้นที่เพื่อออกแบบฝายดักตะกอนเบื้องต้น โดยมีแนวทางการศึกษาเพื่อปรับปรุงฝายดักตะกอน ดังนี้ สำรวจและวิเคราะห์ปริมาณตะกอนและการเคลื่อนที่ของตะกอนในลำห้วยคลิตี้ตั้งแต่โรงแต่งแร่ถึงหมู่บ้านคลิตี้ล่าง ความเร็วของกระแสน้ำ ประเมินประสิทธิภาพของฝายเดิมทั้ง ๒ แห่ง และประเมินผลกระทบต่อสัตว์น้ำจากการก่อสร้างฝาย โดยออกแบบให้มีบ่อดักตะกอนเพื่อให้สามารถสูบตะกอนขึ้นไปกำจัด รวมทั้งมีหลุมเจาะธรณีเพื่อตรวจวัดการปนเปื้อนสารอันตราย วัสดุที่จะใช้สร้างฝายจะเป็นหินแกรนิต ซึ่งมีลักษณะเป็นธรรมชาติมากกว่าการก่อสร้างด้วยปูน ทั้งนี้ในระหว่างการก่อสร้างฝายจะมีการทำม่านดักตะกอนชั่วคราวเพื่อไม่ให้ตะกอนที่มีอยู่เดิมฟุ้งกระจาย และจะก่อสร้างในช่วงธันวาคม ๒๕๕๔ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นฤดูแล้งไม่ได้รับผลกระทบจากกระแสน้ำหลาก

๔. การจัดการตะกอนหางแร่จากหลุมฝังกลบตะกอนหางแร่ริมห้วยคลิตี้ ซึ่งมีที่มาจากการรั่วไหลของตะกอนหางแร่ที่มีสารตะกั่วปนเปื้อนออกจากบ่อเก็บกักตะกอนของ บริษัท ตะกั่วคอนเซนเตรทส์ลงสู่ห้วยคลิตี้เมื่อปี ๒๕๔๑ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาคอนเซนเตรทส์ลงสู่ห้วยคลิตี้เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาการรั่วไหลของตะกอนหางแร่จากบ่อเก็บกักตะกอนออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยได้เสนอแนวทางเลือกในการจัดการตะกอนหางแร่จากหลุมฝังกลบบริเวณห้วยคลิตี้ จำนวน ๔ แนวทาง ได้แก่

▪ **แนวทางที่ ๑** การแต่งตะกอนหางแร่เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ จากผลการทดลองลอยตะกอนหางแร่พบว่า ตัวอย่างแร่บ่อนมีปริมาณตะกั่วอยู่ ๖.๓๘% มีจำนวนคืนกลับของแร่ (% recovery) เท่ากับ ๑.๘๕% และ ๑.๔๙% ซึ่งไม่คุ้มค่าในเชิงพาณิชย์

▪ **แนวทางที่ ๒** การกำจัดตะกอนหางแร่โดยบริษัทรับกำจัดกากของเสียอันตราย ตะกอนหางแร่จะถูกขนย้ายออกจากนอกพื้นที่คลิตี้ โดยบริษัทรับกำจัดของเสียที่ได้รับอนุญาตตามขั้นตอนการรวบรวมและขนส่งของเสียอันตรายตามระบบเอกสารการขนส่งของเสียอันตราย (manifest system) และกำจัดโดยวิธีการฝังกลบยังสถานที่ฝังกลบของเสียอันตราย (secure landfill) ที่มีการติดตั้งระบบรวบรวมน้ำชะกากและบ่อดิตตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน

▪ **แนวทางที่ ๓** การฝังกลบกากตะกอนหางแร่ในพื้นที่ฝังกลบแห่งใหม่ โดยใช้พื้นที่บ่อกักเก็บตะกอน (Tailing pond) ของโรงแต่งแร่คลิตี้ เป็นพื้นที่สำหรับก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย แต่มีข้อจำกัดเรื่องการชะตะกอนหางแร่ปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ และบ่อกักเก็บตะกอนหางแร่ตั้งอยู่ใกล้กับรอยเลื่อนย่อยบ่งามหากเกิดแผ่นดินไหวอาจเกิดความเสียหายกับบ่อกักเก็บตะกอนหางแร่ และนำไปสู่ปัญหาการรั่วไหลของตะกอนหางแร่ได้

▪ **แนวทางที่ ๔** การปรับเสถียรในหลุมฝังกลบ จัดทำผนังทึบกันน้ำและแนวคันดินกันน้ำท่วมพื้นที่หลุมฝังกลบ ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อเจ้าของที่ดิน เนื่องจากไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ รวมทั้งใช้งบประมาณสูงมากในการดำเนินงาน

จากการรับฟังความคิดเห็นจากชาวบ้านหมู่บ้านคลิตี้ทั้ง ๔ แนวทาง พบว่า แนวทางการจัดการตะกอนหางแร่จากหลุมฝังกลบตะกอนหางแร่ริมห้วยคลิตี้ที่เหมาะสมมี ๒ แนวทาง ได้แก่ การกำจัดตะกอนหางแร่โดยบริษัทรับกำจัดกากของเสียอันตราย (แนวทางที่ ๒) และการฝังกลบตะกอนหางแร่ในพื้นที่ฝังกลบแห่งใหม่ (แนวทางที่ ๓) ซึ่งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ (คณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการควบคุมมลพิษ) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มีมติให้กรมควบคุมมลพิษนำแนวทั้งสองเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมต่อไป

ที่ประชุมมีการอภิปรายอย่างกว้างขวางในเรื่องดังกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

การปรับปรุงประสิทธิภาพฝ่าย

๑. ที่ประชุมมีข้อซักถามในประเด็นความเบ็ดเสร็จของการแก้ไขปัญหาว่า หากดำเนินการทั้งหมด ปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้จะหมดไปหรือไม่ และที่มาของการปนเปื้อนตะกั่วมาจากที่ใด น่าจะไปแก้ไขที่แหล่งกำเนิด ซึ่งฝ่ายเลขานุการให้ข้อมูลว่า ที่มาของการปนเปื้อนสารตะกั่วมาจากบ่อกักเก็บตะกอนหางแร่ของโรงแต่งแร่ บริเวณใกล้ห้วยคลิตี้ มีการรั่วไหลเมื่อปี ๒๕๔๑ ซึ่งโรงแต่งแร่ได้เลิกกิจการไปแล้วเมื่อปี ๒๕๔๑ ปัญหาที่ยังคงสืบเนื่องจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ ตะกอนตกค้างจากการรั่วไหลที่ยังคงอยู่ในลำห้วยคลิตี้ โดยช่วงความยาวของลำน้ำที่มีการปนเปื้อนสารตะกั่ว ประมาณ ๒๐ กิโลเมตรจากโรงแต่งแร่ และใกล้กับเขื่อนศรีนครินทร์ อย่างไรก็ตาม ตะกั่วที่มีการปนเปื้อนเป็นตะกั่วคาร์บอนเนต ไม่ละลายน้ำในสภาวะปกติ เห็นได้จากผลการตรวจสอบปริมาณการปนเปื้อนของตะกั่วในน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน แต่ถ้าหากไม่มีการดำเนินการใดๆ ตะกั่วในตะกอนท้องน้ำก็จะเคลื่อนตัวไปเรื่อยๆ ซึ่งการปรับปรุงประสิทธิภาพของฝ่ายจะทำให้ตะกั่วที่ปนเปื้อนในตะกอนท้องน้ำไหลเบาบางลง

๒. ที่ประชุมมีข้อสังเกตเรื่องความชัดเจนในการเข้าไปดำเนินการของกรมควบคุมมลพิษในเรื่องดังกล่าวจะเป็นการขัดคำสั่งศาลฯ ที่ให้บริษัท ตะกั่วคอนเซนเตรตส์ ขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไป หรือไม่ รวมทั้งความชัดเจนในประเด็นการบริหารจัดการกากตะกอนที่ปนเปื้อนสารตะกั่วที่สุบขึ้นมาจากฝาย รวมทั้งรายละเอียดข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ในการออกแบบฝาย ได้แก่ การคำนวณการตกตะกอน ความเร็วกระแส น้ำ ร้อยละการตกตะกอนของฝาย รูปแบบ (Form) ของตะกั่วที่ปนเปื้อนในห้วยคลิตี้ เป็นต้น

๓. นายเอียรชัย ณ นคร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นในประเด็นการขัดคำสั่งคำพิพากษาของศาลฯ ว่า ศาลฯ ไม่ได้ห้ามการเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญห แต่ให้จำเลยรับผิดชอบในการฟื้นฟู นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ดูแลสุขภาพและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน จำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญห เพื่อเยียวยาและบรรเทาปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ จึงไม่น่าจะเป็นการขัดคำสั่งคำพิพากษาของศาลฯ

๔. ฝ่ายเลขานุการให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นการบริหารจัดการกากตะกอนที่สุบขึ้นมาจากฝายว่า กรมทรัพยากรน้ำจะพิจารณาแนวทางการสูบน้ำที่ตรงน้ำที่เหมาะสมเพื่อนำมาออกแบบการก่อสร้างฝายต่อไป สำหรับตะกอนที่สุบขึ้นมาจากฝาย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยสำนักวิศวกรรมและฟื้นฟูพื้นที่ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจและบทบาทโดยตรงในการกำหนดมาตรฐานการฟื้นฟูพื้นที่ที่ใช้ทำเหมืองแร่ น่าจะเป็นผู้ที่สามารถดูแลในส่วนนี้ได้

๕. ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการในการปรับปรุงประสิทธิภาพของฝายตกตะกอนบริเวณห้วยคลิตี้ จำนวน ๒ แห่ง ตามความเห็นของกรมควบคุมมลพิษและกรมทรัพยากรน้ำ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้กรมทรัพยากรน้ำนำเสนอรายละเอียดการคำนวณการตกตะกอน ปริมาณตะกอน การเคลื่อนที่ของตะกอนในลำห้วยคลิตี้ ความเร็วกระแส น้ำ ร้อยละการตกตะกอนของฝาย ในการออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพฝาย รวมทั้งการบริหารจัดการกากตะกอนที่สุบขึ้นจากฝายให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาอีกครั้ง

การจัดการกากตะกอนทางแร่ในหลุมฝังกลบ

๑. นางสมร มุตตามระ ผู้ทรงคุณวุฒิประธานในที่ประชุมขอให้ที่ประชุมพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อสรุปทางเลือกในการจัดการกากตะกอนทางแร่ จาก ๒ แนวทางเลือก คือ การกำจัดตะกอนทางแร่โดยบริษัทรับกำจัดกากของเสียอันตราย (แนวทางที่ ๒) และการฝังกลบตะกอนทางแร่ในพื้นที่ฝังกลบแห่งใหม่ (แนวทางที่ ๓) เนื่องจากเป็นแนวทางที่คณะกรรมการแก้ไขปัญหการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ได้กลั่นกรองมาแล้วในเบื้องต้น และประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เห็นชอบ

๒. นายไพชยนต์ เจริญไชยศรี ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ให้ข้อมูลกรณีตัวอย่างการแก้ไขปัญหการปนเปื้อนสารหนูในพื้นที่ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราชว่า เนื่องจากเป็นพื้นที่ปนเปื้อนที่มีสินแร่ อยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ และเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาสีสิ่งแวดล้อม จึงขอความร่วมมือกรมป่าไม้ โดยใช้ มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ เข้าไปดำเนินการฝังกลบพื้นที่ปนเปื้อนตามอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่รวมถึงให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานฝังกลบ

๓. ที่ประชุมเห็นว่าแนวทางทั้งสองแนวทาง (การกำจัดตะกอนทางแร่โดยบริษัทรับกำจัดกากของเสียอันตราย และการฝังกลบตะกอนทางแร่ในพื้นที่ฝังกลบแห่งใหม่) มีความเป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่เป็นข้อสังเกตที่ต้องทำให้มีความชัดเจนเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาหาแนวทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ได้แก่

๓.๑ นายจรรพพงศ์ บุญหลง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกากของเสียและสารอันตราย ตั้งข้อสังเกตว่ายังไม่ควรพิจารณาทางเลือกในการจัดการกากตะกอนทางแร่ทั้งสองแนวทางเลือก เพราะเมื่อเลือกไปแล้ว บริษัท ตะกั่วคอนเซนเตรทส์ ก็อาจจะชะลอความรับผิดชอบ ตามคำสั่งศาลและอาจารย์ผลการศึกษาเพื่อนำไปใช้พร้อมอ้างว่าเป็นการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษได้ หากมีผลกระทบอะไรในทางลบในอนาคตก็จะโยนความรับผิดชอบให้กรมควบคุมมลพิษ ฉะนั้น จึงไม่เห็นด้วยที่จะทำการพิจารณาหาทางเลือกทั้งสองทางเลือก

๓.๒ ข้อสังเกตของแนวทางการกำจัดตะกอนทางแร่โดยบริษัทรับกำจัดกากของเสียอันตราย เช่น บริษัทเอกชนที่รับกำจัดกากของเสียอันตรายจะสามารถดำเนินการโดยไม่เกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระหว่างการนำตะกอนทางแร่ออกนอกพื้นที่ หรือตลอดเส้นทางการขนส่ง รวมถึงอาจก่อให้เกิดการต่อต้านในพื้นที่ที่จะนำตะกอนทางแร่ไปกำจัด และหากสิ่งที่ปนเปื้อนเป็นสิ่งที่มิอยู่ในธรรมชาติ หรือเป็นสินแร่ อาจไม่เหมาะสมหากจะใช้งบประมาณของรัฐในการนำออกไปกำจัดนอกพื้นที่

๓.๓ ข้อสังเกตของแนวทางการฝังกลบตะกอนทางแร่ในพื้นที่ฝังกลบแห่งใหม่ เช่น พื้นที่หมู่บ้านคลิตี้เป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำคลองงู ไม่เหมาะสมในการเป็นสถานที่ฝังกลบกากของเสีย รวมทั้งจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งมีขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นที่รอยเลื่อน หากเกิดแผ่นดินไหวอาจเกิดความเสียหายกับบ่อกักเก็บตะกอนทางแร่ได้ในอนาคต รวมทั้งภารกิจในการติดตามตรวจสอบสถานที่ฝังกลบในระยะยาว

๔. ที่ประชุมยังไม่สามารถหาข้อยุติในการพิจารณาทางเลือกการจัดการกากตะกอนทางแร่ในหลุมฝังกลบได้ จึงมอบหมายกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สรุปรายเท็จจริงว่าตะกอนจากหลุมฝังกลบริมห้วยคลิตี้เป็นสินแร่ธรรมชาติหรือเป็นตะกอนทางแร่จากกิจกรรมแร่ โดยประสานกับกรมทรัพยากรธรณี และใช้ข้อมูลการศึกษาที่มีอยู่ของกรมควบคุมมลพิษประกอบ และนำข้อสรุปเสนอต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ และคณะกรรมการควบคุมมลพิษต่อไป

มติ

๑. เห็นชอบในหลักการกับโครงการสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพฝายเพื่อดักตะกอนท่อน้ำในห้วยคลิตี้ จำนวน ๒ แห่ง ตามความเห็นของกรมควบคุมมลพิษและกรมทรัพยากรน้ำ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้กรมทรัพยากรน้ำนำเสนอรายละเอียดในการสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพฝายเพื่อดักตะกอนท่อน้ำในห้วยคลิตี้ ได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์ปริมาณตะกอนและการเคลื่อนที่ของตะกอนในลำห้วยคลิตี้ ความเร็วกระแสน้ำ ร้อยละการดักตะกอนของฝาย รวมทั้งการบริหารจัดการกากตะกอนที่สูบขึ้นจากฝายให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาอีกครั้ง

๒. มอบหมายกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สรุปรายเท็จจริงว่าตะกอนจากหลุมฝังกลบริมห้วยคลิตี้เป็นสินแร่ธรรมชาติหรือเป็นตะกอนทางแร่จากกิจกรรมแร่ โดยประสานกับกรมทรัพยากรธรณี และใช้ข้อมูลการศึกษาที่มีอยู่ของกรมควบคุมมลพิษประกอบ และนำข้อสรุปเสนอต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ และคณะกรรมการควบคุมมลพิษต่อไป

๔.๒ ร่างกฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยการควบคุมการรับจ้างให้บริการกำจัด
มูลฝอยและการควบคุมระบบกำจัดมูลฝอย

ฝ่ายเลขานุการขอเสนอในการประชุมครั้งต่อไป เนื่องจากระยะเวลาจำกัด

๔.๓ ร่างแผนปฏิบัติการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๕ –
๒๕๕๘

ฝ่ายเลขานุการขอเสนอในการประชุมครั้งต่อไป เนื่องจากระยะเวลาจำกัด

๔.๔ ร่างรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๓

กรรมการและเลขานุการ ได้เรียนที่ประชุมว่า ขอให้คณะกรรมการพิจารณาโดยหากมี
ข้อเสนอแนะขอให้แจ้งฝ่ายเลขานุการภายในสัปดาห์หน้า เพื่อที่ฝ่ายเลขานุการจะได้พิจารณาปรับปรุงและ
นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และนำไปใช้ประกอบการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษของ
ประเทศได้ทันต่อสถานการณ์

นายเอียรชัย ณ นคร ผู้ทรงคุณวุฒิ ขอให้พิจารณาปรับปรุงการเรียงลำดับสถานการณ์มลพิษ
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเริ่มต้นที่มลพิษทางอากาศและเสียง
มลพิษทางน้ำ มลพิษอื่นและของเสียอันตราย

ประธานการประชุม ขอให้ฝ่ายเลขานุการพิจารณาเรื่องช่วงเวลาในการรวบรวมข้อมูลจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำรายงานได้ทันต่อสถานการณ์ต่อไป

มติ

เห็นชอบกับร่างรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยปี ๒๕๕๓ และให้นำเสนอต่อ
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อทราบในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

ไม่มี

ปิดประชุม เวลา ๑๓.๐๐ น.

นางกัญชลี นาวิกภูมิ
นางสาวณัฐนีพร สร้อยสูงเนิน
ผู้บันทึกรายงานการประชุม
นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา
ผู้ตรวจรายงานการประชุม